

Pars prima de vniuerso.

nantis inq̃ lege equissima. Et prescriptus sapiens de gente xpianorū hoc exp̃ssit in sermone suo dicens nihil sit in tota rerū vniuersitate tanq̃ in republica vniuersa. li q̃ nō ab intelligibili aula summi imp̃atoris aut volendo ⁊ iubendo aut sinēdo seu p̃mittendo p̃cedat vbi sicut ex p̃cedētibz tibi patefactū est neq̃ finit aut p̃mittit fieri nec eos ip̃os q̃ hic male agūt a cura ⁊ p̃uidencia sua deorsum desinit aut relinquit quin post ip̃os male agentes sic ordinat vt p̃dixi vt creatoris iudiciū et iusticiā contra semetip̃os exequantur et ip̃e male actiones eorū creatoris sint arma vindicte iustissime ip̃is vero paciētibz si voluerint vtilitatū multipliciū adiumenta p̃stantes si milia exēpla denaui ⁊ rectore ip̃ius de mynist̃rū gubernatiōis ei instrumentis decurru ⁊ auriga.

An omnia eueniāt de necessitate.

Quā hēc aut̃ prosequar antiq̃ illā p̃questiōz que multos antiquos exagitauit ⁊ multos etiā tpe meo inuoluit vicz vtrum p̃uidencia ⁊ cura creatoris rebus ⁊ euentibz necessitatē inferat et fere eadē questio est de sciētia et p̃scientia ip̃ius. Pōnā igitur in p̃mis ea que in errorem istū multos induxerūt. Horū autem primū est quoniā inquiunt impossibīle est diuinam p̃uidenciā falli necesse est euenire quicqd̃ p̃uidit quicquid autē necesse est euenire necessariū est quicqd̃ igr̃ prouidit creator necessariū est p̃uidit aut̃ omne q̃ est futurū seu euenturum. omne igitur futurū seu euenturū necessariū est omne igr̃ futurū est immutabile ⁊ inuersibile. Amp̃. inquiunt aut̃ possibile est euenire aliquid eorū que p̃uidit deus aut non si est possibile eo igr̃ posito non accidet impossibile. Pōnatur igitur. Erit ergo verum q̃ aliquid eorū que p̃uidit deus euentura nō eueniet errauit igr̃ prouidēdo et verum ē p̃uidenciā eius falli in hoc hoc autem certū est omnibz eē impossibīle vicz deum errare vel p̃uidenciā eius falli in aliquo id igr̃ ex quo accidit est impossibile. Impossibile igr̃ est aliquid eorū que prouidit deus euentura non euenire. Nihil autem est futurū qd̃ non p̃uiderit. Nihil igr̃ est futurū q̃ nō sit necesse euenire. Quia igitur oē q̃ est euenturū prouidit deus euenturū omne qd̃ ē euenturū necesse est euenire q̃re omnia de necessitate eueniūt. Hīs igitur in h̃mōi que s̃opbisti

ca tendicula et intelligētibz exercitatiq̃ in rebz h̃mōi ridende ac puriles argutie volo te detinere diuti⁹. Reminiscere igit q̃ hoc necesse ē esse euenturū quicqd̃ eueniet vel necesse ē euenire quicqd̃ prouidit deus euenturū duas h̃z intentiones siue duos intellectus qm̃ necessitas pōt referri vel ad singula vel ad totū ⁊ alijs verbis fere idem dicitur compositē vel diuisim ⁊ intellectus. Prim⁹ ē ac si diceret necesse ē hoc euenire q̃ p̃uidit deus et illud et ita de singulis. Multa aut̃ de singularibz huiusmodi p̃culdubio p̃tingētia sunt ⁊ non euenire possibilia. Si ṽo necessitas referat̃ ad totū q̃ ē hoc q̃ hac locutiōe significatur. Quicqd̃ prouidit de⁹ eueniet de qua nemo dubitat qñ vera sit ⁊ necessaria. Sicut et cōtradictoria eius impossibilia q̃ ē hoc aliquid p̃uidit q̃ hoc eueniet et hoc s̃opbiste ytalici vel latini dicūt esse duplicitatē locutiōis qua pōt intelligi vt dicunt de re vel de dicto. ⁊ intentio eorū est q̃ dictū q̃ per illā locutiōē dicitur quicqd̃ p̃uidit deus eueniet necesse ē siue necessarium. Sicut ⁊ ip̃a locutio necessaria et eius p̃tradictoria manifeste impossibilis. Intellectū ṽo de re vocant id q̃ ergo dixi de singulis ⁊ hoc purili ⁊ vaga intentione. In explicatiōe namq̃ h̃mōi duplicitatē defuerūt eis ⁊ defunt adhuc non tantum sermōes sed etiā intellect⁹ clarus ac depuratus hoc aut̃ apparebit tibi p̃hoc q̃ dicam manifeste. Primū quia locutiōe omni dicitur res hoc aut̃ est quoniā omni locutiōe dicitur id q̃ ip̃a significat. Id ṽo q̃ vnaqueq̃ locutio significat res eius ē etiam si sermo sit vel signū aliud qd̃cūq̃ res dicetur ad sermonē vel locutiōz significante illū. Dictū igitur per locutiōē res est. q̃re intellectus de dicto est intellect⁹ de re. Amp̃. p̃sidera ipsum p̃dicatum ⁊ videbis q̃ aliud non ē nisi necessitas eueniendi hoc autē de ip̃so dicto nullomodo vere dicitur quoniā dictū nec euenit nec eueniet. Non em̃ est de futuris cū ab initio seculorū ⁊ modo etiā verum sit ⁊ necessarium. Quia igr̃ predicatū istud non dē nisi de rebus ⁊ naturis non pōt intelligi illa locutio nisi de rebus ē ergo veritas vera distinctio quia ista necessitas pōt de rebus p̃dicari vel rebus attribui in vniuersali siue vniuersaliter ⁊ hoc fit fm̃ veritatem qñ intelligitur de dicto fm̃ eos vel p̃t intelligi in singulari seu diuisim ⁊ h̃c in